

GALDAMESKO UDAL FUNTSAREN ISAD

Identifikazio-arloa

Erreferentziazko kodea	ES 48020 AHFB/BFHA U48037
Titulua	Galdamesko Udal Artxiboa
Data(k)	1614 - 1941
Deskribapen maila	Funtsa
Deskribapen-unitatearen bolumena eta euskarria	<ul style="list-style-type: none"> - Metro linealak: 18,37 m/l - Kaxak: 134 - Liburu solteak: 15 - Karpetak: 2 - Espediente-kopurua: 1704 Papera.

Testuinguru arloa

Ekoizlearen izena	Galdamesko Udala
Instituzio historia	<p>Galdames Bizkaiko Enkarterri eskualdean dago eta Balmasedako barruti judizialekoa da.</p> <p>Galdames Somorrostro haraneko kontzejuetako bat zen. Bizkaiko Jaurerriko Batzarretan botoa eta eserlekua lortu zituen Enkarterrien izenean 1670eko urriaren hamabostean, baina 1682ra arte ez zen sartu.</p> <p>Historiaurreko aztarnak Arenazako haitzuloan daude. Sakontzat jotako santutegia da, pintura-ganbera sarreratik 100 metro ingurura dagoelako. Madeleine garaiko pinturak ditu.</p> <p>Galdames "Trianoko mendiak" mendikateaz inguratuta dago. Udalerri ospetsua izan zen, bere errailetatik ateratzen zen burdinaren kalitateagatik (El Campanil). XIX. mendean eta XX. mendearen zati batean izan zuen ustiapen intentsiboak immigrazioa biltzen zuen eremu oparoa bihurtu zuen herria.</p> <p>Bere ekonomia landatarra izan da, nekazaritzakoa, abeltzaintzakoa eta basokoa. Burdinolak eta errotak zituen. Gainera, meatze-garapena oso garrantzitsua izan zen, batez ere XIX. mendearen bigarren erdialdetik aurrera eta XX. mendean.</p>



Instituzio historia	Tradizioz nekazaritza, abeltzaintza eta meatzaritzako eremua izan bazen ere, egun familia gutxi bizi dira jarduera horietatik. Azken urteotan, erakundeek enpresa berriak sortzen eta kareharrizko harrobi bat ustiatzen lagundu dute.
Artxibo historia	<p>Galdamesko elizateko dokumentazioa udal artxiboan egon da, 1993an Bizkaiko Foru Artxibo Historikora eraman zuten arte. Lekualdaketak, funtsean, 1940 baino lehenagoko dokumentazio historikoa ekarri zuen, eta gainerako dokumentuak udal-artxiboan daude.</p> <p>Bizkaiko Foru Aldundiko Ondare Historikoaren Zerbitzuak dokumentazioa lekualdatu aurretik egindako txostenaren arabera, tamaina handiko artxiboa da. Artxiboa udaletxean zegoen, udal-bulegoen ondoko gela areto batean. Aretoan hiru espazio bereizi zeuden, batean bulegoko materiala eta beste gauza batzuk metatzen ziren, bestean artxibategia zegoen eta, azkenik, lan teknikoak egiten ziren. Oro har, gordailuaren egoera ona zen.</p> <p>Dokumentazioa hainbat motatako unitateetan instalatuta zegoen. Haren zati bat iraganeko uneren batean ordenatuta zegoen, baina ez zegoen deskribapen-tresnarik, ezta sailkapen-taularik ere. Gainera, kutexek ere ez zuten zenbakirik jarrita, eta artxiboaren barruan ordenarik gabe jarrita zeuden.</p> <p>Artxiboan 1763an gordetzen zituen dokumentuen eta paperen inbentarioa dago.</p>
Sarrera modua	BFAHn gordailatutako dokumentazioa 1994ko urtarrilaren 14an sartu da, Bizkaiko Foru Aldundiak eta Galdamesko Udalak 1993ko otsailaren 5ean sinatutako lankidetzaren hitzarmena betez.

Eduki eta egitura arloa

Irismena eta edukia	<p>Galdamesko elizateak eta udalak 1614 eta 1941 artean sortutako dokumentazio historikoa.</p> <p>Gainera, Udal Epaitegiaren 90 dokumentuko bi kutxa daude, 1887 eta 1951 bitartekoak.</p>
Balorazioa, hautaketa eta ezabaketa	Kontserbazio iraunkorreko dokumentazioa.
Sarrera berriak	Beste hitzarmen bat sinatuz gero, sarrera berriak egon daitezke.



Erakundea	<p>Dokumentazioa Udal Artxibozainen Lantaldearen sailkapen-koadroaren bidez antolatu da, serie batzuekin handituta.</p> <p>Koadroa BFAHn dauden udalerrri guztietarako erabiltzen da, eta, beraz, baliteke udalerrri horretan sortutako dokumentazioaren artean serie batzuk ez islatzea.</p> <p>Gobernuaren, Idazkaritzaren eta Udal Administrazioaren eta Ogasunaren jarduerak hartzen ditu, honela:</p> <ul style="list-style-type: none">– Gobernua: 103 dokumentu 1651 eta 1941 bitartekoak.– Idazkaritza: 1102 dokumentu 1614 eta 1941 bitartekoak.– Ogasuna: 407 dokumentu 1799 eta 1941 bitartekoak.
-----------	--

Sartzeko eta erabiltzeko baldintzen arloa

Sartzeko baldintzak	Sarrera askea. Salbuespenetarako, ikus Bizkaiko Foru Agiritegi Historikoaren ISAD.
Erreproduktzio baldintzak	Erreproduktzio askea. Salbuespenetarako, ikus Bizkaiko Foru Agiritegi Historikoaren ISAD.
Dokumentuen hizkuntza/idazkera	Gaztelania.
Ezaugarri fisikoak eta baldintza teknikoak	Kontserbazio-egoera, oro har, ona da.
Deskribapen tresnak	<p>Dokumentazio guztia katalogatuta dago, eta Bizkaiko Foru Agiritegi Historikoko Udal Atalak erabiltzen dituen deskribapen-tresnen bidez eskura daiteke:</p> <ol style="list-style-type: none">Sailkapen-koadroa.ARWE datu-basea, artxiboari buruzko katalogazioa kudeatzeko. Hainbat sarbide-puntu eta onomastika, toponimia eta gaikako indize ditu.ARIT datu-basea, kanpo-kontsultarako, aurrekoaren informazio eta sarbide berarekin.

Lotutako dokumentazio arloa

Jatorrizko dokumenturik ote dagoen eta horien kokalekua	Dokumentazio guztia originala da.
---	-----------------------------------



Kopiarik ote dagoen eta horien kokalekua	Bizkaiko Foru Agiritegi Historikoa gordetzen duen dokumentazioaren zati bat digitalizatzen eta Interneten erabiltzaileen eskura jartzen ari da. Sarbidea ARITen datu-basea ren bidez ere egiten da. Akta-liburuak, 1830 baino lehenagoko dokumentazioa, 1900 baino lehenagoko dokumentazioa (planoak barne), eta 1910 baino lehenagoko biztanleen erroldak digitalizatu dira.
Lotutako deskribapen unitatea	Galdamesko Udalarekin lotutako dokumentu-iturriak daude BFAHren ataletan, batez ere administrazio-atalean eta atal judizialean. Udalak 1941etik gaur egun arte sortutako dokumentazioa udaletxean gordetzen da.
Argitalpenei buruzko oharra	Fernández Begue, Ricardo (1996). Galdames: Azterketa historiko-artistikoa. Bizkaiko herrien monografiak. Bizkaiko Foru Aldundia. Bilbo.

Oharren arloa

Oharrak	Bizkaiko Foru Agiritegi Historikoko Udal Atalak artxibo historikoaren funtzioa betetzen du funtsak gordailutu dituzten udalerrientzat.
---------	--

Kontrol arloa

Artxibozainaren oharra	Actuaciones Culturales Estrategicas 4 SL enpresak Bizkaiko Agiritegi Historikoko udal-atalerako egindako deskribapena, bertako teknikariak gainbegiratuta.
Arauk edo erregelak	General International Standard Archival Description, Second Edition, ISAD (G) (Agirien Deskribapenerako Nazioarteko Arau Orokorra). Deskribapen Agirien Batzordeak hartutakoa Agirien Nazioarteko Kontseiluan, Stockholmen (Suedia), 1999ko irailaren 19-22an. Madril. 2000.
Deskribapenaren data	2020/01/20